

Sygn. akt III AUa 974/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.)
Sędziowie:	SA Krystyna Smaga SA Elżbieta Czaja
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2016 r. w Lublinie

sprawy (...) Szpitala (...) w L.

z udziałem zainteresowanych Ortopedzi Dziecięcy w L. - Lekarze, (...) w L. oraz H. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji (...) Szpitala (...) w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 30 czerwca 2015 r. sygn. akt VII U 1168/14

oddala apelację.

Elżbieta Czaja Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Krystyna Smaga

III AUa 974/15

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 19 marca 2014 roku na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 91 ust. 5, art. 8 ust. 2a, art. 18 ust. 1 i ust. 1a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1442) oraz art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 roku, Nr 164, poz. 1027 z zm.) stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia H. B. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) Szpital (...) wynosi kwoty za lipiec i wrzesień 2011 roku wskazane w decyzji. W

uzasadnieniu organ wskazał, że H. B., pracownik (...) Szpitala (...) w L., świadcząc pracę w ramach umów o charakterze cywilnoprawnym, zawartych przez nią z Ortopedzi Dziecięcy w L. – Lekarze, (...), w istocie wykonywała pracę na rzecz swojego pracodawcy, tj. (...), wobec czego uzyskała ona na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy systemowej status pracownika, którego przychód z tytułu wykonywania przez niego umów cywilnoprawnych powinien być uwzględniony w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie wniósł Dyrektor (...) Szpitala (...) w L. domagając się uchylecia decyzji jako przedwczesnej. Zarzucała decyzji dokonanie przez organ błędnej wykładni art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, co doprowadziło do niewłaściwego ustalenia, że to (...) w L. jest płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne osób zatrudnionych na podstawie umów zleceń przez podmiot zewnętrzny, z którym (...) miał zawarte umowy o świadczenie usług zdrowotnych. Skarżący wskazał na przepis art. 35 ust. 1 ustawy o zoz oraz art. 26 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej, które dopuszczają możliwość zamówienia na udzielenie w określonym zakresie świadczeń zdrowotnych podmiotowi wykonującemu działalność leczniczą. Stosownie do cytowanego przez skarżącego orzecznictwa zawarta w takim trybie umowa jest umową nazwaną, do której nie mają zastosowania przepisy kodeksu cywilnego w zakresie umowy zlecenia. Wobec czego zdaniem skarżącego umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne nie odpowiada rodzajowo żadnej z umów ujętych w katalogu określonym przez art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Tym samym w ocenie skarżącego zawarcie tego rodzaju umowy w żadnym przypadku nie powoduje obowiązku naliczania i odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne przez pracodawcę – (...). Nadto skarżący podniósł, że przyjęta przez organ wykładnia art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a wynikająca z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 roku, jest nieuprawniona z uwagi na zupełnie inny stan faktyczny w jakim przedmiotowa uchwała zapadła. Jednocześnie skarżący wskazał, że wydanie przez organ rentowy decyzji ustalającej podstawę wymiaru składek było co najmniej przedwczesne, bo niepoprzedzone wydaniem decyzji o podleganiu ubezpieczeniom społecznym osoby wykonującej umowę cywilnoprawną tak jak pracowników (...).

Postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2014 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego Ortopedzi Dziecięcy w L. – Lekarze, (...).

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 30 czerwca 2015 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że zainteresowana H. B. jest zatrudniona w (...) Szpitalu (...) w L. na podstawie umowy o pracę od dnia 1 maja 2008 roku w wymiarze 1/2 etatu jako starszy asystent na Oddziale Pediatrii i Nefrologii ze Stacją Dializ. Umowa o pracę stanowiła tytułu do obowiązkowego ubezpieczenia społecznego. Do jej obowiązków, wykonywanych w ramach umowy o pracę, należy między innymi nadzór nad procesem leczenia i diagnostyki chorego, stosownie do potrzeb wynikających z realizowanego planu ilościowo – finansowego świadczeń zdrowotnych i procesu dydaktycznego, prowadzenie i nadzorowanie pełnego procesu leczenia pacjentów hospitalizowanych i leczonych ambulatoryjnie, udzielanie konsultacji medycznych na rzecz pacjentów hospitalizowanych w innych oddziałach szpitala, prowadzenie dokumentacji medycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności respektowanie zasady bieżącego dokonywania wpisów, ich autoryzacji i rzetelności oraz ochrony danych zawartych w dokumentacji medycznej oraz prawidłowe i terminowe uzupełnianie danych w systemie informatycznym szpitala.

W związku z potrzebami (...) Szpitala (...) w L. w zakresie zmniejszenia kosztów osobowych związanych z realizacją dodatkowych dyżurów lekarzy, pomiędzy tym podmiotem a Ortopedzi Dziecięcy w L. – Lekarze, (...) z siedzibą w L., zawarta została w dniu 1 maja 2011 roku umowa NR (...) o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne na czas określony, tj. od dnia 1 maja 2011 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku. Przedmiotem tej umowy było udzielenie świadczeń zdrowotnych w zakresie Nefrologia Dziecięca w dni powszednie od godziny 15.35 nieprzerwanie do godziny 8.00 dnia następnego, a w soboty, niedziele i święta w trybie całodobowym na rzecz około 500 osób ubezpieczonych i innych uprawnionych do świadczeń publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Miejscem wykonania zawartej umowy były pomieszczenia (...) Szpitala (...) w L., wskazane przez ten podmiot, przy wykorzystaniu aparatury medycznej i wyposażenia pomieszczeń oraz materiałów będących w posiadaniu Szpitala, na co ten udzielił zgody i co zostało uwzględnione przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia. Do realizacji wskazanej umowy Szpital zabezpieczył obsługę pielęgniarską, administracyjną i gospodarczą. Bezpośrednią ocenę merytoryczną nad organizacją udzielania

świadczeń zdrowotnych przez spółkę, pełną ocenę merytoryczną nad organizacją udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz bezpośredni nadzór i kontrolę nad organizacją udzielanych świadczeń i prawidłowością realizacji umowy sprawowali pracownicy (...). Świadczeń zdrowotnych w ramach zawartej umowy mieli udzielać zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w Szpitalu lekarze, w tym między innymi zainteresowana H. B..

W celu realizacji umowy z dnia 1 maja 2011 roku o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne Ortopedzi Dziecięcy w L. – Lekarze, (...) z siedzibą w L. w dniu 1 maja 2011 roku zawarła z zainteresowaną H. B. umowę cywilnoprawną, tj. umowę zlecenie. Na jej podstawie Spółka zleciła zainteresowanej wykonywanie prac medycznych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w zakresie Nefrologia Dziecięca ze Stacją Dializ w okresie od dnia 1 maja 2011 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku. W ramach umowy H. B. pełniła dyżury w dni powszednie od godziny 15.35 nieprzerwanie do godziny 8.00 dnia następnego, a w soboty, niedziele i święta w trybie całodobowym.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów oraz zeznań J. S., Dyrektora odwołującego się podmiotu, które znajdowały potwierdzenie w treści powołanych dokumentów Sąd Okręgowy stwierdził, że do okoliczności spornych w niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji oraz odwołania, należy ocena zasadności uznania przez organ rentowy zainteresowanej H. B., za pracownika w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 z zm.) z tytułu wykonywanej przez nią umowy zlecenia, zawartej z Ortopedzi Dziecięcy w L. – Lekarze, (...) z siedzibą w L., na rzecz jej pracodawcy, tj. (...) Szpitala (...) w L.. W konsekwencji okoliczność sporną stanowi ocena zasadności uwzględnienia przez Zakład w podstawie wymiaru składek zainteresowanej na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz zdrowotne przychodu uzyskanego z tytułu wykonania umowy zlecenia z dnia 1 maja 2011 roku oraz uznania pracodawcy zainteresowanej za płatnika składek z tego tytułu. Podmiot odwołujący oraz zainteresowani nie kwestionowali natomiast ustalonej przez organ rentowy podstawy wymiaru składek, określonej w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z treścią art. 8 ust. 2a tej ustawy systemowej za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Cytowany przepis ma zastosowanie tylko do osób, które są pracownikami w rozumieniu art. 2 k.p. i dodatkowo wykonują pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej, w tym przepisie wymienionej, zawartej z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy.

Mając na uwadze powyższe w literaturze przedmiotu zgodnie przyjmuje się, że cytowany przepis rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy o wykonywanie pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej przez osobę, która umowę taką zawarła z podmiotem trzecim, jednakże w ramach tej umowy cywilnoprawnej wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Kluczową zatem przesłanką, decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika w rozumieniu ustawy systemowej jest to, że będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą, jednocześnie świadczy na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej, zawartej z nim lub inną osobą.

Zgodnie z aprobowanym przez Sąd Okręgowy poglądem orzecznictwa, przez wykonywanie pracy "na rzecz" pracodawcy w rozumieniu powołanego przepisu należy rozumieć "uzyskiwanie" przez pracodawcę "rezultatu pracy", w tym znaczeniu, że musi istnieć bezpośredni związek między korzyścią pracodawcy, która jest wymierna i związana z realizacją celów statutowych, a pracami wykonywanymi przez jego pracowników na podstawie umów cywilnoprawnych zawieranych z innym podmiotem (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 roku, sygn. II UZP 6/09; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 roku, sygn. I UK 259/09 oraz z dnia 25 maja 2010 roku, sygn. I UK 354/09). Godny przywołania jest również pogląd Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 grudnia 2012 roku, sygn. III AUa 1031/12, zgodnie z którym odnosząc się do zwrotu "wykonuje pracę na rzecz pracodawcy", powołany Sąd wskazał, że "użyty w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej zwrot "działać na rzecz" użyty

został w innym znaczeniu niż w języku prawa, w którym działanie "na czyjąś rzecz" może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego). Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy (art. 22 k.p.). Również wykonujący zlecenie "działa na rzecz zleceniodawcy" (art. 734 i n. k.c.). W kontekście art. 8 ust. 2a ustawy systemowej zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, tj. 1) umowy o pracę, 2) umowy zlecenia między pracownikiem a osobą trzecią i 3) umowy o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą. Pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy".

Wskazuje się, że osoba, o której mowa w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, powinna być pracownikiem w dniu zawarcia umowy cywilnoprawnej ze swoim pracodawcą lub osobą trzecią, o ile na jej podstawie wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Zawarcie umowy cywilnoprawnej przed nawiązaniem stosunku pracy lub po jego ustaniu nie stanowi przesłanki do zastosowania powołanego przepisu, chyba że umowa ta była wykonywana w okresie trwania stosunku pracy.

Bezsporna w rozpoznawanej sprawie była okoliczność, że zainteresowana H. B. w dniu zawarcia umowy zlecenia, tj. w dniu 1 maja 2011 roku oraz w całym okresie jej obowiązywania i wykonywania była pracownikiem (...) Szpitala (...) w L., zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na stanowisku starszego asystenta na Oddziale Nefrologii Dziecięcej ze Stacją Dializ oraz że wskazana umowa o pracę stanowiła tytułu do obowiązkowego ubezpieczenia społecznego. Nadto bezspornym było, iż w okresie od dnia 1 maja 2011 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku zainteresowana świadczyła pracę na rzecz swego pracodawcy, wykonując umowę zlecenia, zawartą w dniu 1 maja 2011 roku z podmiotem trzecim, tj. Ortopedzi Dziecięcy w L. – Lekarze, (...) z siedzibą w L.. Wskazana umowa zlecenia zawarta natomiast została w celu realizacji umowy NR (...) o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne, zawartej pomiędzy pracodawcą zainteresowanej a Ortopedzi Dziecięcy w L. – Lekarze, (...) z siedzibą w L. w dniu 1 maja 2011.

Pomimo bezsporności okoliczności wykonywania umowy zlecenia przez zainteresowaną na rzecz swego pracodawcy, na marginesie należy zaznaczyć, że do okoliczności w sposób jednoznaczny ją potwierdzającą, w ocenie Sądu należy fakt, że H. B. wykonywała na jej podstawie prace medyczne związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w zakresie Nefrologii Dziecięcej ze Stacją Dializ, pełniąc dyżury w dni powszednie od godziny 15.35 nieprzerwanie do godziny 8.00 dnia następnego, a w soboty, niedziele i święta w trybie całodobowym, przy wykorzystaniu aparatury medycznej i wyposażenia pomieszczeń oraz materiałów będących w posiadaniu pracodawcy, oraz przy udziale zabezpieczonej przez Szpital obsługi pielęgniarskiej, administracyjnej i gospodarczej. Istotną okolicznością jest również fakt, że bezpośrednio ocenę merytoryczną nad organizacją udzielania świadczeń zdrowotnych przez spółkę, pełną ocenę merytoryczną nad organizacją udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz bezpośredni nadzór i kontrolę nad organizacją udzielanych świadczeń i prawidłowością realizacji umowy sprawowali pracownicy Szpitala. Natomiast o tym, że pracodawca zainteresowanej w wyniku umowy o podwykonawstwo, zawartej w dniu 1 maja 2011 roku, przejmował w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz podmiotu trzeciego, świadczy tożsamość czynności wykonywanych przez zainteresowaną w ramach stosunku pracy na rzecz pracodawcy i czynności wykonywanych przez nią w ramach umowy zlecenia. Nadto w tym kontekście istotne jest, że umowa zlecenia z dnia 1 maja 2011 roku, zawarta między zainteresowaną a Ortopedzi Dziecięcy w L. – Lekarze, (...) z siedzibą w L., zawarta została w celu realizacji umowy z dnia 1 maja 2011 roku o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne, której istotą było zaspokojenie potrzeb (...) Szpitala (...) w L. w zakresie zmniejszenia kosztów osobowych związanych z realizacją dodatkowych dyżurów lekarzy. W tym stanie rzeczy pełnienie przez zainteresowaną dyżurów zgodnie z treścią umowy zlecenia, w ramach których wykonywała prace medyczne związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w zakresie Nefrologii Dziecięcej ze Stacją Dializ, niewątpliwie powodowało "uzyskiwanie" przez pracodawcę "rezultatu pracy". W ocenie Sądu w rozpoznawanej sprawie zaistniał bezpośredni związek między korzyścią pracodawcy, związaną z realizacją celów statutowych, a pracami wykonywanymi przez nią na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej z innym podmiotem.

W tym stanie rzeczy zainteresowana wykonując pracę w oparciu o umowę zlecenia zawartą z Ortopedzi Dziecięcy w L. – Lekarze, (...) z siedzibą w L. na oddziale Nefrologii Dziecięcej (...) Szpitala (...) w L., w którym jednocześnie była zatrudniona w ramach umowy o pracę, świadczyła ją na rzecz swego pracodawcy.

W konsekwencji ziścił się podstawowy skutek uznania osoby wskazanej w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej za pracownika, tj. objęcie zainteresowanej obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnymi, rentowymi, chorobowymi i wypadkowymi tak, jak pracownika (art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej). W związku z tym zainteresowana podlega obowiązkowi zgłoszenia do wymienionych ubezpieczeń społecznych, a obowiązek ten obciąża płatnika składek (art. 36 ust. 1 i 2 ustawy systemowej) (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 roku, sygn. I UK 259/09). Zainteresowana jako osoba, o której mowa w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, podlega zatem obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy oraz umowy zlecenia. Przychody z tych źródeł podlegają zsumowaniu i stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe, stosownie do art. 18 ust. 1a i 3 w związku z ust. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej. Jednakże przychód z tytułu umowy cywilnoprawnej jedynie "uwzględnia się" w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy.

W kwestii określenia podmiotu posiadającego statusu płatnika w rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 2 września 2009 roku, sygn. II UZP 6/09, zgodnie z którym pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy agencyjnej, umowy o dzieło, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy.

W ocenie Sądu bez znaczenia dla oceny zasadności odwołania i prawidłowości zaskarżonej decyzji pozostają podnoszone przez odwołującego podmiot okoliczności dotyczące charakteru prawnego umów, na podstawie których udziela się zamówienia na świadczenia zdrowotne. Szczególne unormowanie i charakter takiej umowy nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne nie stanowi tytułu ubezpieczenia i to nie ona podlega ocenie w kontekście zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej lecz umowa cywilnoprawna na podstawie której pracownik świadczy pracę na rzecz dotychczasowego pracodawcy w wykonaniu zamówienia na świadczenia zdrowotne.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie zasługiwał na uwzględnienie wniosek odwołującego podmiotu o uchylenie zaskarżonej decyzji jako przedwczesnej. W tej kwestii Sąd orzekający w pełni aprobuje stanowisku Sądu Apelacyjnego w Lublinie, wyrażone w wyroku z dnia 11 kwietnia 2013 roku, w którym pośrednio Sąd ten nie podzielił argumentacji zaprezentowanej przez odwołującego, poprzez oddalenie apelacji w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie w sytuacji w której decyzja w przedmiocie podstawy wymiaru składek nie była poprzedzona decyzją o objęciu zainteresowanego obowiązkiem ubezpieczenia społecznego u płatnika składek, tak jak pracownika z tytułu umowy zlecenia zawartej przez niego z osobą trzecią, a świadczonej w istocie na rzecz swojego pracodawcy.

W myśl art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 581) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe tych osób tj. podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego.

Sąd postanowił oddalić wniosek pełnomocnika zainteresowanej Ortopedzi Dziecięcy w L. – Lekarze, (...) z siedzibą w L. o odroczenie terminu rozprawy oraz pominąć dowód z przesłuchania (...) i zainteresowanej H. B. z uwagi na to, że wskazane osoby zostały już skutecznie wezwane na termin posiedzenia w dniu 26 czerwca 2015 roku, na którym jednak nie stawiły się oraz z uwagi na wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy w oparciu o przeprowadzone dowody.

Apelację od powyższego wyroku wniosł (...) Szpital (...) w L., zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

I naruszenie przepisów postępowania, tj.:

i) art. 233 § 1 kpc przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i uznanie, że zachodzą przesłanki do uznania, iż osoby będące pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą, jednocześnie świadczące usługi na podstawie zlecenia/umowy cywilnoprawnej zawartej z podmiotem zewnętrznym są pracownikami w rozumieniu ustawy systemowej;

II naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1) art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, co doprowadziło do ustalenia, iż płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe za ubezpieczonych jest Szpital,

2) art. 4 pkt 2 lit. a) ustawy z dnia 13 października 1998 r o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego niezastosowanie, a z którego treści jednoznacznie wynika, że płatnikiem składek ubezpieczeniowych jest podmiot wypłacający wynagrodzenie,

3) art. 18 ust. 1a w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez błędną interpretację, co doprowadziło do ustalenia, że płatnikiem składek winien być wnioskodawca, a nie podmiot, z którym ubezpieczeni zawarli umowy zlecenia i pominięcie istotnej okoliczności, że Szpital nie ma możliwości zsumowania należności otrzymanej przez ubezpieczonych z tytułu zawartych umów zlecenia z wynagrodzeniem za pracę, a tym samym obliczenia i potrącania na rzecz ZUS należnych z tego tytułu składek, a nadto Szpital nie wypłacając, czy też nie stawiając do dyspozycji ubezpieczonego wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia zawartej z podmiotem zewnętrznym nie ma możliwości potrącenia składek ubezpieczeniowych od wynagrodzenia, którego nie wypłaca,

4) art. 83 § 1 pkt 1 ustawy systemowej poprzez jego niezastosowanie, a z którego wynika, że organ (ZUS) w pierwszej kolejności powinien wydać decyzje o objęciu zainteresowanego obowiązkiem ubezpieczenia społecznego,

5) art. 26 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej przez jego błędną wykładnię i niezastosowanie, a z którego treści wynika, że umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne jest umową nazwaną, do której nie mają zastosowania przepisy Kodeksu cywilnego.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i stwierdzenie, że Szpital nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonych z tytułu umów zlecenia zawartych przez ubezpieczonych z podmiotem zewnętrznym w ramach których ubezpieczeni świadczyli usługi na rzecz tego podmiotu,

2. oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych, ewentualnie

3. uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości zarówno ustalenia faktyczne jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r, II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Zarzuty apelacji nie są trafne. Wbrew zarzutom apelacji, Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i rozważył wszystkie istotne dla sprawy okoliczności. Istota sprawy sprowadzała się do zbadania, czy zainteresowana jest pracownikiem w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a tym samym, czy jej

pracodawca jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od przychodu uzyskanego w ramach stosunku pracy, jak i umowy zlecenia zawartej ze Spółką Partnerską (...) w L. - Lekarze, (...).

Badając te okoliczności Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia art. 8 ust. 2a cytowanej ustawy i słusznie przyjął, iż na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych pojęcie pracownika jest szersze, niż na gruncie prawa pracy. Pracownikiem nie jest bowiem wyłącznie osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, spółdzielczej umowy o pracę, powołania, mianowania i wyboru (art. 2 k.p.) ale również osoba, która w oparciu o umowę agencyjną, umowę zlecenia lub inną o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowę o dzieło zawartą z innym podmiotem wykonuje pracę na rzecz swojego pracodawcy. Istotne jest zatem związanie stosunkiem pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonuje pracę w ramach umowy wymienionej w treści cytowanego przepisu, którą zawarła z innym podmiotem. Taka sytuacja występuje w niniejszej sprawie. Zainteresowana pozostawała w stosunku pracy z wnioskodawcą, a jednocześnie zawarła umowę zlecenia ze Spółką Partnerską (...) w L. - Lekarze, (...) i wykonywała zatrudnienie w ramach tej umowy na rzecz swojego pracodawcy. Tym samym w okresie trwającej umowy zlecenia była pracownikiem - po myśli art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

Nie zachodziła potrzeba wydawania oddzielnej decyzji w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym zainteresowanej. Nie było bowiem sporu co do tego, że w Szpitalu (...) zainteresowana zatrudniona była na podstawie umowy o pracę, natomiast ze Spółką Partnerską (...) w L. - Lekarze, (...) zawarła umowę zlecenia. Natomiast w stanie faktycznym sprawy, przy treści art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, prawidłowo zostało ustalone, że szerokie rozumienie definicji pracownika powoduje, iż składki na ubezpieczenia społeczne od tak ustalonego przez strony stosunku ubezpieczeniowego odprowadza płatnik - pracodawca. Nadto Szpital, jeżeli uważał, że konieczne jest wydanie decyzji w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym miał prawo złożyć do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o wydanie takiej decyzji.

Przy czym przepis art. 8 ust. 2a stanowi usankcjonowany prawnie wyjątek od reguły, że składki opłacane są przez płatnika wypłacającego wynagrodzenie za pracę i odstępstwo od reguły wyrażonej w art. 4 pkt 2 lit. a) oraz art. 18 ust. 1a w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r o systemie ubezpieczeń społecznych.

Nie został naruszony przepis art. 83 § 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Stosownie do tego przepisu Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności: 1) zgłaszania do ubezpieczeń społecznych; 2) przebiegu ubezpieczeń; 3) ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek; 3a) ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek; 4) ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych; 5) wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Przepis przedstawia przykładowo przedmiot decyzji, jakie mogą być wydawane przez ZUS. ZUS nie ma obowiązku wydawania takich decyzji i zazwyczaj wydaje je, gdy są wątpliwości co do okoliczności dotyczących ubezpieczeń społecznych, czy wymiaru składek, lub gdy jest w konkretnym zakresie spór w sprawie.

Nietrafne jest stanowisko apelującego, wedle którego zainteresowana nie wykonywała pracy na rzecz szpitala ale na rzecz pacjentów. Zadaniem szpitala jako przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego, jest wykonywanie działalności leczniczej, polegającej na udzielaniu pacjentom świadczeń zdrowotnych - art. 2 ust. 1 pkt 9 z zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r o działalności leczniczej (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r Nr 217). Tym samym to szpital, a nie jego pracownicy, czy świadczeniobiorcy, świadczy usługi lecznicze. Zainteresowana zarówno w ramach stosunku pracy jak i w ramach zawartej ze Spółką Partnerską (...) w L. - Lekarze, (...) i umowy zlecenia wykonywała pracę na rzecz szpitala, świadczącego usługi lecznicze na rzecz pacjentów.

Skoro zainteresowana była pracownikiem szpitala również w ramach zawartej umowy zlecenia, to szpital jako pracodawca jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy - art. 4 pkt 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (por. orzecznictwo Sądu Najwyższego: uchwała z dnia 2 września 2009 r, II UZP 6/2, OSNP 2010/3-4/46, wyrok z dnia 14 stycznia 2010 r, I UK 252/09, wyrok z dnia 18

października 2011 r, III UK 22/11, OSNP 2012/21-22/266). Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w powyższych orzeczeniach.

Nie jest skuteczny zarzut naruszenia art. 26 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej przez jego błędną wykładnię i niezastosowanie, a z którego treści wynika, że umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne jest umową nazwaną, do której nie mają zastosowania przepisy Kodeksu cywilnego.

Przepisy powołanej ustawy dotyczą procedury zawierania umów pomiędzy samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej, który jest uprawniony do udzielania zamówienia na świadczenia zdrowotne, a podmiotem przyjmującym zamówienie. Szczególne unormowanie i charakter takiej umowy nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne nie stanowi tytułu ubezpieczenia. Istotne znaczenie ma natomiast umowa zawarta pomiędzy Spółką Partnerską (...) w L. - Lekarze, (...), a zainteresowaną i sposób jej realizacji. Oczywiście zgodzić się należy z apelującym, że beneficjentami umów o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne są pacjenci, co tylko wzmacnia tezę, iż to Szpital i Spółka Partnerska (...) w L. - Lekarze, (...) świadczą usługi lecznicze na rzecz pacjentów, a nie zatrudnieni przez te podmioty pracownicy, czy zleceniobiorcy. Te osoby wykonują bowiem pracę na rzecz szpitala.

Poza treścią zaskarżonej decyzji i istotą sporu pozostaje sposób sporządzania przez płatnika składek dokumentacji dotyczącej odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wyrok wydany przez Sąd Okręgowy jest trafny i zgodny z obowiązującymi przepisami zaś apelacja wnioskodawcy jako bezzasadna podlega oddaleniu w trybie art. 385 kpc.